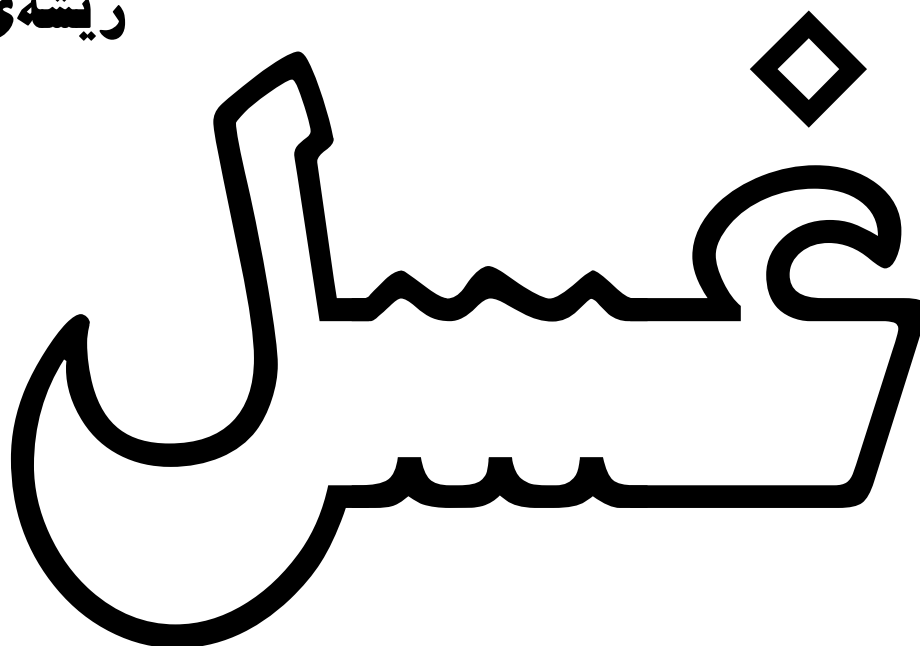

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۴۰۴

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۲۰۴، «غسل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «غسل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «غسل» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۲۰۴
ریشه	غسل
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۵۱

فهرست مشتقات

۱. تَغْتَسِلُوا (۱) ۲. غَسِيلِينَ (۱) ۳. فَاعْسِلُوا (۱) ۴. مُغْتَسِلٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

(۱) ۴۵. نعم	(۱) ۳۴. قرب	(۱) ۲۳. شکر	(۲) ۱۲. حتی	(۲) ۱. احد
(۲) ۴۶. وجد	(۱) ۳۵. قول	(۲) ۲۴. سعد	(۱) ۱۳. حرج	(۲) ۲. الله
(۳) ۴۷. وجه	(۱) ۳۶. قوم	(۲) ۲۵. صلو	(۲) ۱۴. رجل	(۲) ۳. اله
(۲) ۴۸. وحد	(۱) ۳۷. کعب	(۱) ۲۶. طعم	(۱) ۱۵. رفق	(۲) ۴. امن
(۲) ۴۹. وله	(۴) ۳۸. کون	(۲) ۲۷. طهر	(۱) ۱۶. رکض	(۱) ۵. انن
(۳) ۵۰. یدی	(۱) ۳۹. لعل	(۲) ۲۸. طیب	(۲) ۱۷. رود	(۲) ۶. ابي
(۲) ۵۱. یم	(۲) ۴۰. لمس	(۱) ۲۹. عبر	(۱) ۱۸. رئیس	(۱) ۷. برد
	(۲) ۴۱. مرض	(۱) ۳۰. عفو	(۱) ۱۹. سبل	(۱) ۸. تمم
	(۳) ۴۲. مسح	(۱) ۳۱. علم	(۲) ۲۰. سفر	(۱) ۹. جعل
	(۲) ۴۳. موه	(۱) ۳۲. غفر	(۱) ۲۱. سکر	(۲) ۱۰. جنب
	(۲) ۴۴. نسو	(۲) ۳۳. غوط	(۱) ۲۲. شرب	(۲) ۱۱. جیء

فهرست آیات

۱. {النساء - ۴۳} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا
۲. {المائدة - ۶} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۳. {ص - ۴۲} ارْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ
۴. {الحاقة - ۳۶} وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَسِيلِينَ